

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2
4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6
7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4
7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6
4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2
4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9
7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 **EL COMERÇ A BARCELONA 2001**

Barcelona és una ciutat moderna, adaptada als paràmetres de la societat de la informació, una ciutat referent de civisme, solidaritat i cohesió social. En aquesta ciutat el sector comercial juga un paper molt important en la vida quotidiana dels seus ciutadans i visitants amb una oferta completa de comerç, serveis i lleure que afavoreix l'ús i el gaudi dels seus espais urbans. Un model comercial sostenible que dona riquesa i vitalitat al conjunt de la ciutat.

L'impuls de l'Ajuntament en renovació urbanística i adequació dels espais públics es conjumina amb la voluntat de renovació i projecció de les associacions de comerciants, dinamitzant eixos comercials que amb una bona oferta, variada i de qualitat, revitalitzen barris i racons de la ciutat.

El comerç, a més d'una font important d'activitat econòmica i d'ocupació, esdevé un element que contribueix en gran mesura a la forta atractivitat turística de la nostra ciutat. En aquest sentit, actualment Barcelona és la primera ciutat espanyola en índex de compres de ciutadans de la Unió Europea i s'ha consolidat com una de les ciutats de "shopping" més importants d'Europa. Una ciutat que ofereix una combinació única de passeig, lleure i compres.

La ciutadania de Barcelona considera el comerç de la ciutat com un element important de la qualitat de vida. Els 31.000 establiments comercials, els més de 50.000 establiments de serveis i els 12.000 bars i restaurants de Barcelona, contribueixen a fer-la realitat.

Cal destacar, a més, que la voluntat de modernització i adaptació als nous hàbits dels consumidors del comerç de Barcelona és clau per mantenir la seva competitivitat, la qual cosa li permet afrontar el futur amb seguretat i comptant amb la bona resposta dels barcelonins i barcelonines.

La consolidació de Barcelona com a ciutat de compres ha estat fruit principalment de l'esforç del sector, i alhora del treball comú amb tota la ciutat. Un treball en què l'Ajuntament hi està activament i explícitament implicat i compromès. El resultat és, un any més, positiu, tal com reflecteix aquest Informe del Comerç a Barcelona 2001.

JOAN CLOS
Alcalde de Barcelona

Per quart any us presentem aquest informe del comerç de la nostra ciutat en el que any darrera any actualitzem les principals dades del sector, així com el seu pes en l'activitat econòmica de la ciutat. Com en la darrera edició, també actualitzem les dades del sector serveis intentant donar una visió complerta de l'evolució del sector terciari.

La imatge general que es desprèn de l'informe és el d'un sector amb vitalitat, que guanya presència a la ciutat, que es modernitza i que incorpora noves tendències. Així Barcelona es consolida com una ciutat de compres amb un gran pes específic. Hem pogut constatar la importància dels centres comercials urbans a cel obert i la seva consolidació com a oferta potent i atractiva que reforça els nostres barris i converteix a Barcelona en una de les millors ciutats de compres d'Europa.

L'urbanisme comercial que s'ha desplegat per diversos barris de la ciutat és un gran valor diferencial que contribueix a la millora de l'oferta comercial. S'ha constatat l'èxit d'aquest model singular de cooperació públic-privada que implica la concentració, la convivència d'usos, l'associacionisme comercial i l'acció col·lectiva.

Ciudadans i turistes coincideixen en una alta valoració de l'oferta comercial de la ciutat. Aquestes valoracions es veuen reflectides positivament en el nivell de despeses que fan els turistes als nostres comerços i en la mateixa línia a les poques fugues de ciudadans de Barcelona per comprar fora de la nostra ciutat. Aquests són símptomes de què anem avançant per bon camí.

En presentar l'informe del comerç del 2001 no puc deixar d'expressar de nou el reconeixement per la contribució molt significativa dels comerciants a l'èxit en la introducció de l'Euro. Els comerciants han estat en la primera línia per resoldre problemes, dubtes i han exercit una pedagogia positiva entre els consumidors que ha estat una de les claus principals de l'èxit.

Aquest informe, en definitiva, permet visualitzar la importància del sector de comerç i serveis, en l'economia de Barcelona i copsar les seves dinàmiques i transformacions. Però de ben segur que la millor percepció del comerç a Barcelona és la que s'obté passejant, comprant i gaudint de la nostra oferta comercial.

MARAVILLAS ROJO TORRECILLA

Regidora de Promoció Econòmica, Ocupació, Turisme i Comerç

1. EL 2001 ÉS L'ÚLTIM ANY D'UTILITZACIÓ DE LA PESSETA I AQUEST FACTOR CONDICIONA -MILLO-RANT-LOS- ELS RESULTATS DE L'EXERCICI. La imminència de l'entrada de l'euro com a única moneda d'ús, es tradueix a final de l'any 2001 en un avenç de compres, de tal manera que es concentren moltes més operacions de les esperades, el que redreça els números del sector comercial pel conjunt de l'exercici tant pel que fa al volum de negoci com a la riquesa produïda.

2. LA FACTURACIÓ DEL SECTOR COMERCIAL DE BARCELONA MOSTRA EL 2001 UNA VARIACIÓ A L'ALÇA DEL 6,2%. El component monetari explica més de la meitat del creixement, que situa els volums de negoci anual en 22.230 milions d'euros. Amb un increment en termes reals del 2,7%.

3. EL VALOR DEL PIB PRESENTA UNA ALÇA DEL 6,4%, fins assolir la magnitud de 5.008 milions d'euros i mantenir el seu pes dintre l'economia de la ciutat a l'entorn del 14%.

4. LA CONSOLIDACIÓ DEL COMERÇ, UNA APORTACIÓ PER L'OCUPACIÓ DE BARCELONA. L'estabilitat, un any més, caracteritza l'evolució de l'ocupació del sector comercial de Barcelona. Entre els assalariats, que suposen el 77% de les persones que treballen al sector, es produeix un lleuger ascens de pràcticament 1 punt percentual. Un important canvi en la classificació dels autònoms, transfereix alguns dels seus col·lectius a altres epígrafs de la Seguretat Social, i en conseqüència, en redueix el nombre de registrats. En definitiva es comptabilitzen 159.410 llocs de treball al sector comercial de Barcelona.

5. EL COMERÇ MINORISTA TÉ 37.176 LLICÈNCIES. El valor total de llicències del comerç minorista ha estat de 37.176 (18 menys que l'any anterior) i continua sent el sector d'alimentació el de major implantació en el comerç de la ciutat amb 11.671 llicències (3 menys que el 2000) que suposa el 31,4%, seguit del tèxtil (les mateixes que al 2000) i suposen el 19%. Els sectors de parament de la llar i d'oficines i mecànica de precisió són els que experimenten creixements amb 29 i 80 llicències respectivament, mentre els llibres, diaris i revistes, els que experimenten una major pèrdua amb 72 llicències.

6. LA SUPERFÍCIE DEL COMERÇ MINORISTA AUGMENTA MES DEL 3%. La superfície total del comerç minorista assoleix els 3.432.866 m². el que representa un increment del 3,5% respecte l'any anterior.

7. EL COMERÇ MAJORISTA CONTINUA PRÀCTICAMENT AL MATEIX NIVELL DE L'ANY 2000. El comerç majorista té una lleugera disminució en el seu número de llicències, el 0,91% assolint les 12.731

llicències. L'Eixample torna a ser el districte amb una major concentració amb un 32% de les llicències. Per sectors d'activitat, el de l'electrònica i electrodomèstics amb un 17% i el de l'alimentació amb un 16% són els sectors amb major volum de llicències de comerç majorista.

8. UN ANY MES, LA VALORACIÓ DEL COMERÇ REP UNA ALTA PUNTUACIÓ. L'enquesta trimestral realitzada als ciutadans de Barcelona dona un notable de manera mantinguda tant a l'oferta comercial (7,7%), com als horaris comercials vigents (7,7%), com a l'atenció personal que rebem (7,2%).

9. LA MAJORIA DELS CIUTADANS REALITZA LES SEVES COMPRES A PEU O EN TRANSPORT PÚBLIC. Només el 10% utilitza el cotxe per realitzar les compres d'alimentació o de productes d'ús quotidià. Per a la resta de productes entre un 48% i un 57% va a peu, entre un 25 i un 30% va en transport públic. Entre un 12 i 16% va en transport privat.

10. REMARCABLE PROTAGONISME DEL COMERÇ DE PROXIMITAT A BARCELONA. que concentra el 90% de les compres regulars d'aliments i el 51% de vestit i calçat dels residents, amb un important paper aglutinador dels eixos comercials

11. AUGMENT ALTAMENT SIGNIFICATIU DE L'ATRACTIVITAT DE BARCELONA COM A CENTRE DE COMPRES DE VESTIT I CALÇAT. Els residents de la primera corona que realitzen aquestes compres a la ciutat guanyen 7 punts en 5 anys, i els de la segona corona en guanyen 3 i mig.

12. BARCELONA CONTINUA SENT LA CIUTAT DE L'ESTAT ON ELS TURISTES MES GASTEN EN COMPRES. El 15% del total de despeses que els turistes realitzen a l'Estat espanyol ho fa a Barcelona, pràcticament 481 milions d'euros.

13. UN 9,5% DELS BARCELONINS HAN COMPRAT ALGUNA VEGADA PER INTERNET. El comerç electrònic continua avançant, si bé encara només el 9,5% dels barcelonins manifesta haver efectuat compres per la xarxa, i la demanda es limita pràcticament a productes de lleure i cultura, i a l'alimentació.

14. ES MANTÉ ALT EL CLIMA DE CONFIANÇA EN EL SECTOR. L'enquesta realitzada als comerciants sobre el grau de confiança en el futur mostra que un 28% creuen que serà millor, un 51% que serà igual i un 21% que minvarà.

El comerç constitueix una activitat de caràcter clarament terciari. Com assenyalen diferents estudis que analitzen la dinàmica de la Regió Metropolitana, la ciutat de Barcelona està immersa en un acusat procés de terciarització i tendeix a especialitzar-se en activitats de serveis d'alt valor afegit i amb un contingut tecnològic important. Com és ben conegut, Barcelona tendeix progressivament a concentrar activitats terciàries dirigides a les diferents empreses bàsicament industrials situades a les corones metropolitanes, de diferent caràcter com són: financer, comptable, marketing, disseny, vigilància, neteja, consultoria, informàtica, publicitat, etc...

Barcelona ha experimentat l'any 2001 un increment de l'ocupació de gairebé el 3% en les activitats emergents, les més relacionades amb la societat del coneixement i les noves demandes socials. És un ritme de creixement que duplica el del conjunt de l'ocupació de la ciutat. Fins i tot, s'observa una evolució per sobre d'aquest 3% en activitats emblemàtiques entre les que constitueixen els sectors emergents, com són les de les tecnologies de la informació i la comunicació, malgrat que a nivell internacional han manifestat una trajectòria ben problemàtica, amb publicitats reduccions de plantilla i un empitjorament dels resultats empresarials.

També dades procedents del registre de l'Impost d'Activitats Econòmiques indiquen que les llicències relacionades amb el sector terciari relatives a la societat del coneixement han tingut un comportament més expansiu. D'aquesta manera, els serveis culturals creixen un 10% l'últim any, els suports informàtics ho fan al 10,1%, la promoció econòmica i firal ho fa al 7,2%, els serveis a les empreses al 4,3% i l'edició de llibres a un ritme d'un 6,2%¹.

Per tant, es pot parlar d'alguna manera de l'extensió i la implantació progressiva a la ciutat d'un terciari avançat, que malgrat les diverses incerteses de caire internacional que ha patit aquest sector, segueix en una fase de clara difusió i creixement a l'interior de la ciutat.

Altres branques del terciari d'unes característiques diferents i que tenen una major relació amb la població resident, la seva renda, els seus patrons de consum i la presència de turistes a la ciutat com poden ser el comerç i l'hostaleria presenten un comportament molt més estable. Així, l'evolució de l'hostaleria va molt directament relacionada amb l'atractivitat turística de la ciutat; mentre que el comerç està més lligat als hàbits de consum i a la renda de la població resident i no resident (tant la procedent de municipis de l'entorn metropolità com dels turistes) i això li confereix una major dosi d'estabilitat en el seu comportament i una gran importància en la configuració urbanística, del clima urbà i de la imatge de la ciutat.

En termes d'ocupats, el sector de comerç i reparacions presenta una participació molt important dins dels serveis de la ciutat (al voltant d'un 20%), només superat en pes pels serveis a les empreses i les activitats immobiliàries, pel que se'l considera un veritable sector vertebrador de la

ciutat tant en la seva vessant econòmica com urbanística. L'evolució del nombre d'assalariats del sector de la distribució és més moderada que la del conjunt dels serveis: des de 1996, l'ocupació al sector comercial ha augmentat en un 22,4%, una variació significativa, si bé el conjunt de l'economia barcelonina ha aconseguit créixer 10 punts més.

Malgrat que com ja s'ha dit, l'estabilitat és un dels principals trets del sector, aquest no és resultat de l'immobilisme, sinó que aquesta s'aconsegueix amb un esforç constant de transformació i d'adaptació del sector per respondre adequadament als reptes del futur, que es manifesten amb la progressiva implantació del comerç electrònic, els hàbits de consum associats a un major nivell de renda que demanda un nou tipus de producte de major qualitat i de relació comercial entre el client i el venedor, i finalment l'expansió del turisme que modifica i afecta l'estructura i les característiques de l'oferta comercial urbana.

El sector serveis i el comerç en xifres

Al 2001, el sector serveis concentra el 80% dels llocs de treball localitzats a la ciutat i el 83,6% de les activitats empresarials d'IAE.

Dins del terciari, el comerç representa un 20% dels afiliats a la Seguretat Social a Barcelona, només superat per l'ocupació al sector que agrega els serveis a les empreses i les activitats immobiliàries.

El quadre següent posa de manifest que l'evolució del nombre de treballadors al sector comerç ha estat més moderada que la del conjunt dels serveis. Com ja s'ha comentat abans, altres activitats com els serveis a les empreses, l'ensenyament i la sanitat han tingut un comportament més expansiu.

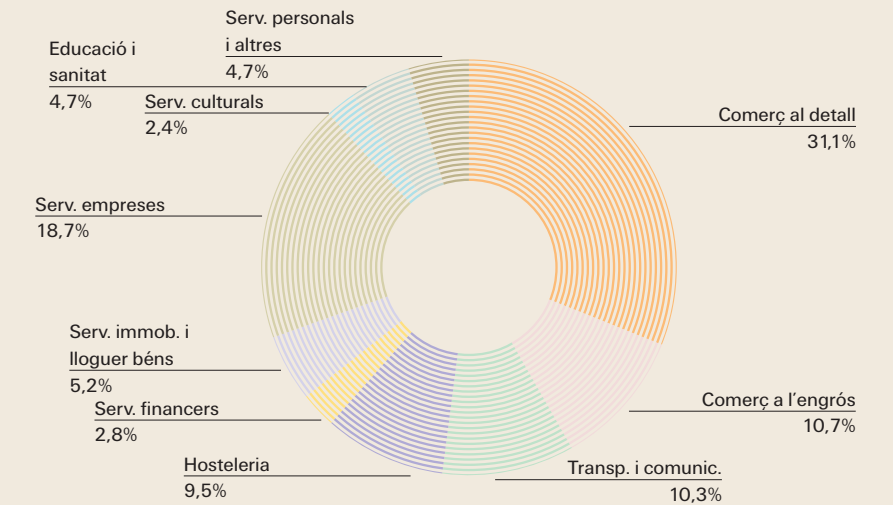
¹ Dades extretes del 'Document sobre l'evolució de les activitats econòmiques a Barcelona d'acord amb les xifres de l'IAE 1993-2001' fet pel Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona l'agost de l'any 2002.

AFILIATS AL RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL A BARCELONA AL TERCIARI 1996-2001

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2001/1996 NOMBRE	%
COMERÇ I REPARACIONS	108.531	116.079	121.166	131.115	131.748	132.788	24.257	22,35
HOSTELERIA	32.523	36.282	37.819	39.143	42.154	42.896	10.373	31,89
TRANSPORTS I COMUNICACIONS	46.345	49.681	49.879	47.016	53.597	50.939	4.594	9,91
INTERMEDIACIÓ FINANCERA	42.285	43.270	43.521	44.089	43.027	44.624	2.339	5,53
ACT. IMMOBIL. I SERV. EMPRESES	93.496	118.176	138.709	148.881	162.876	171.544	78.048	83,48
ADMINISTRACIÓ PÚBLICA	48.448	49.047	51.028	51.248	58.541	59.415	10.967	22,64
ENSENYAMENT	33.195	36.574	38.787	40.403	42.078	43.160	9.965	30,02
ACTIV. SANITÀRIES, SERV. SOCIALS	44.035	50.022	51.907	54.634	54.504	57.057	13.022	29,57
SERV. PERSONALS I DOMÈSTICS	53.179	45.256	47.965	53.270	57.222	62.250	9.071	17,06
TOTAL SERVEIS	502.037	544.387	580.781	609.799	645.747	664.673	162.636	32,40

PARTICIPACIÓ DE CADA SECTOR (EN TANT PER CENT)

COMERÇ I REPARACIONS	21,62	21,32	20,86	21,50	20,40	19,98	-1,64
HOSTELERIA	6,48	6,66	6,51	6,42	6,53	6,45	0,02
TRANSPORTS I COMUNICACIONS	9,23	9,13	8,59	7,71	8,30	7,66	-1,57
INTERMEDIACIÓ FINANCERA	8,42	7,95	7,49	7,23	6,66	6,71	-1,71
ACT. IMMOBIL. I SERV. EMPRESES	18,62	21,71	23,88	24,41	25,22	25,81	7,19
ADMINISTRACIÓ PÚBLICA	9,65	9,01	8,79	8,40	9,07	8,94	-0,71
ENSENYAMENT	6,61	6,72	6,68	6,63	6,52	6,49	-0,12
ACTIV. SANITÀRIES, SERV. SOCIALS	8,77	9,19	8,94	8,96	8,44	8,58	-0,19
SERV. PERSONALS I DOMÈSTICS	10,59	8,31	8,26	8,74	8,86	9,37	-1,23
TOTAL SERVEIS	100	100	100	100	100	100	

DISTRIBUCIÓ DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES AL TERCIARI A BARCELONA L'ANY 2001 (en %)

Segons la informació provinent del registre de l'IAE per a l'any 2001, en termes de nombre d'activitats, el sector de la distribució acumula gairebé un 42% del total de les llicències terciàries de l'IAE. La major part corresponen al comerç detallista, que representa un 31,1% del total de les llicències de serveis a la ciutat.

Es comprova doncs, com el pes del sector comercial és més important en termes d'establiments que d'ocupació. Aquest fet posa de relleu la reduïda dimensió mitjana de les empreses del sector -en especial del detall-, on encara existeix una rellevant presència d'empreses de tipus familiar, amb poc nombre d'assalariats.

La consolidació com a aspecte característic del sector s'evidencia clarament en l'evolució del nombre de llicències d'activitat del sector comercial: en el conjunt dels darrers anys pràcticament no s'ha mogut (passa de 41.021 llicències l'any 1996 a 40.653 l'any 2001) amb una caiguda inferior a l'1%.

Les dues evolucions -l'augment de l'ocupació i el manteniment del nombre d'establiments- ha provocat un increment de la dimensió mitjana, el que suposa una certa modernització dels establiments comercials i una millor adequació als nous hàbits de consum.